

VÝKLADOVÉ STANOVISKO K UMĚLÉ INTELIGENCI V PRÁVNÍCH SLUŽBÁCH

Stanovisko představenstva České advokátní komory k vymezení pojmu právní služby dle zákona o advokacii ve vztahu k využívání umělé inteligence a online platform a k používání umělé inteligence advokáty při poskytování právních služeb

A. ÚVOD

1. Předmět a cíl stanoviska: právní služby a profesní povinnosti v novém technologickém kontextu

Tento dokument slouží jako výkladové stanovisko relevantních ustanovení zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii ve znění pozdějších předpisů („zákon o advokacii“) ve vztahu k používání umělé inteligence.

Toto stanovisko vymezuje, kdy činnost provozovatelů AI nástrojů a jiných platform materiálně naplňuje zákonnou definici právní služby dle § 1 odst. 2 zákona o advokacii v zájmu ochrany veřejného zájmu a právní jistoty příjemců těchto služeb.

Toto stanovisko dále poskytuje základní interpretační rámec pro využívání systémů umělé inteligence v advokátní praxi. Jeho cílem je zdůraznit aspekty, které by měli advokáti zohlednit při plnění svých profesních povinností v souvislosti s umělou inteligencí a poskytnout výklad povinností advokáta při použití nástrojů umělé inteligence. V tomto smyslu se stanovisko zabývá vybranými otázkami advokátní etiky a předpisy platnými pro advokátní praxi.

Stanovisko vychází z principu, že stávající předpisy, kterými se řídí výkon advokacie jsou plně aplikovatelné i při použití nástrojů umělé inteligence advokátem. Stanovisko vychází ze stávajících principů výkonu advokacie a aplikuje je na používání nástrojů umělé inteligence při poskytování právních služeb. Opírá se přitom mimo jiné i o Příručku CCBE k používání generativní AI advokáty z 2.10.2025 a stavovské předpisy ČAK.

Toto stanovisko nahrazuje stanovisko České advokátní komory k užívání umělé inteligence (AI) z 9/2023.

2. Co je umělá inteligence a generativní umělá inteligence?

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci („Akt o umělé inteligenci“), výslovně definuje systém AI v článku 3 jako strojový systém navržený tak, aby po zavedení fungoval s různými úrovněmi autonomie a který po zavedení může vykazovat adaptabilitu a který za explicitními nebo implicitními účely z obdržených vstupů odvozuje, jak generovat výstupy, jako jsou predikce, obsah, doporučení nebo rozhodnutí, které mohou ovlivnit fyzická nebo virtuální prostředí. Generativní AI („GenAI“), která není českými ani EU právními předpisy výslovně definována, lze považovat za podmnožinu „systémů umělé inteligence“ a zpravidla také „systémů umělé inteligence obecného použití“, definovaných v článku 3 Aktu o umělé inteligenci. Definice systému AI používaná OECD odkazuje přímo na systémy GenAI: „Generativní systémy AI, které vytvářejí „obsah“ – včetně textu, obrazu, zvuku a videa [...]“. Proto pro účely tohoto stanoviska lze za klíčovou charakteristiku, která odlišuje systémy GenAI od jiných systémů umělé inteligence, považovat „schopnost vytvářet nový obsah ve formě textu, obrazu, zvuku nebo videa“.

Z pohledu produktového lze označit mnoho systémů, jejichž jedinou či zpravidla převládající funkcí je poskytnout uživateli přístup ke GenAI – například ChatGPT, Claude, Copilot, Gemini, Perplexity, Legora, Harvey, Seznam Asistent, a mnoho dalších.

GenAI může být integrována do kancelářského softwaru a dalších nástrojů, aniž to musí být uživateli na první pohled zřejmé. Povinnosti advokáta se tím nemění; naopak roste význam znalosti používaných nástrojů a obezřetnosti při nastavení a používání jejich funkcí.

Toto stanovisko se zabývá využitím umělé inteligence obecně, s tím že nejčastěji využívanými nástroji jsou k datu vydání tohoto stanoviska právě nástroje GenAI.

3. Základní principy generativní umělé inteligence

a) GenAI vytváří obsah pravděpodobnostně

GenAI typicky generuje nový obsah (text, obraz, zvuk apod.) na základě pravděpodobnostních vzorů v datech. Výstupem tedy není nepopíratelná „pravda“, ale v očích GenAI systému nejpravděpodobnější odpověď na vstupní data. Poskytnout nejpravděpodobnější odpověď je také cílem GenAI. To ale také vede k tomu, že pokud GenAI nezná odpověď (nebo se nemůže opřít o zdroj k odpovědi), poskytne odpověď pravděpodobnou, která ale může být (částečně) vymyšlená, byť podávaná jako odpověď hodnověrná. Výstup GenAI tedy může být nepřesný nebo smyšlený, a přesto působit věrohodně. Toto riziko není zcela eliminováno ani při vložení vstupních dat pouze z ověřených databází.

b) GenAI není poskytovatelem právních služeb

Právní služby poskytují pouze osoby k tomu oprávněné podle zákona; GenAI je nástroj, nikoli subjekt oprávněný poskytovat právní služby. Není proto přípustné, aby GenAI byla použita tak, že bude poskytovat právní služby bez dohledu advokáta v každém jednotlivém případě, neboť advokát je vždy odpovědný za poskytnutou právní službu.

Advokát odpovídá za to, že žádný nástroj GenAI zpřístupněný třetím osobám jako právní poradenství (např. takto označený chatbot na webu advokátní kanceláře, klientský portál, automatizované formuláře) nebude poskytovat právní rady nebo právní služby bez kontroly a validace advokátem.

c) Právní a etické povinnosti se uplatní bez ohledu na technologii

Advokát je povinen při výkonu advokacie postupovat v souladu se zákonem o advokacii a dalšími stavovskými předpisy. Použití GenAI při poskytování právních služeb tyto povinnosti nijak neovlivňuje a je třeba je respektovat.

d) Omezená transparentnost

V současném vývojovém pojetí GenAI systémy vykazují fenomén tzv. „černé skříňky“, tj. netransparentnosti při zpracování vstupních údajů a generování výstupu.

Z pohledu použití GenAI tato vlastnost vyvolává zejména potřebu důslednějšího ověření výstupů namísto slepé důvěry v ně. Na straně vstupu je opět nezbytné brát v úvahu, jaká vstupní data mohla být do GenAI vkládána a jakým způsobem s nimi GenAI systémy a jejich provozovatelé nakládají. Při použití vstupních dat k dalšímu tréninku GenAI nelze vyloučit, že budoucí GenAI takové údaje použije k výstupu jinému uživateli, což může potenciálně vést k porušení povinnosti mlčenlivosti advokáta. Lze tedy doporučit dodržovat zásadu minimalizace údajů, a podle povahy věci využívat anonymizaci či pseudonymizaci klientských a osobních údajů ještě před jejich vložení do systému GenAI, aby se předešlo jejich případnému úniku prostřednictvím budoucích výstupů pro třetí osoby.

e) Duševní vlastnictví a ochrana osobnosti

Při použití GenAI je nezbytné řádně se seznámit s podmínkami poskytování GenAI. Kromě obecných podmínek poskytování služby mohou tyto podmínky obsahovat i licenční ujednání ke vstupním a výstupním datům a možnostem a omezením jejich použití.

Nezbytné je též vnímat, že dosavadní výkladová praxe k autorskoprávním otázkám a otázkám ochrany osobnosti vztahujícím se ke GenAI je mladá a lze očekávat její vývoj.

f) Kybernetická bezpečnost

GenAI je jednou z řady digitálních technologií – může usnadnit útočníkům přípravu útoků různých druhů, ale může být také zneužita k provedení útoků na zařízení uživatele. Kyberbezpečnostní rizika je nezbytné vnímat při nasazení a používání GenAI obdobně jako u jiných IT systémů.

Je nutné brát v úvahu, že většina všeobecně používaných jazykových modelů pochází ze zemí mimo EU, a proto nemusí splňovat právní požadavky ČR a EU týkající se kybernetické bezpečnosti. Z tohoto důvodu je vhodné preferovat řešení s garantovanou úrovní zabezpečení, využívat výhradně oficiální a prověřená aplikační rozhraní a zvážit použití vícefaktorového ověřování u uživatelských účtů, které do styku s GenAI přicházejí.

g) Podvody včetně deepfakes

GenAI systémy skrze svoji schopnost generovat nový textový, ale zejména audiovizuální obsah mohou být zneužity k vytvoření syntetické identity, manipulaci dokumentů a úpravy skutečných vstupů či důkazů.

To se může následně projevit například ve vydávání se za jinou osobu, ale také v důkazním řízení před soudy a dalšími orgány. Byť na vědomé použití padělaných nebo pozměněných důkazních prostředků již reflektuje trestní právo, nelze odhlédnout od rizika použití takových důkazů.

4. Přínosy generativní umělé inteligence v právní praxi

Silnou stránkou GenAI je vytváření obsahu. Může například pomoci při práci s textem, shrnutím, návrzích struktury textu či překladech do jiných jazyků. Vhodným nástrojem může být i při práci neprávního charakteru – například při marketingové podpoře či v oblasti vnitřního chodu advokátní kanceláře (např. v oblasti automatizace procesů). I využití AI pro práci neprávního charakteru může podléhat stavovským předpisům a povinnostem, například v oblasti pravidel soutěže advokátů.

Používání GenAI v advokátní praxi může vést k rychlejšímu zpracování, lepší alokaci zdrojů v rámci advokátní praxe a většímu zaměření na vysoce odborné, nikoli rutinní, úkoly.

GenAI ale nezná právo, byť ve spojení s dalšími systémy či databázemi může vyhledávat v právních zdrojích a poskytovat rešerši práva. I specializované právní nástroje AI vykazují určitou míru chyb či halucinací, a proto se na ně nelze spoléhat bez následného ověření advokátem

B. VÝKLAD POJMU PRÁVNÍ SLUŽBA

1. Zákonná definice právní služby

Poskytováním právních služeb se rozumí zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu.

Použití technologie se vždy považuje za pomocný nástroj poskytovatele, bez ohledu na míru nezávislosti takové technologie na lidském dohledu. Pro posouzení, zda konkrétní činnost naplňuje znaky poskytování právních služeb dle § 1 odst. 2 zákona o advokacii není relevantní, jaké technické prostředky jsou při poskytování právní služby použity.

2. Zákaz poskytování právních služeb jinými osobami než advokáty

Dle § 2 odst. 1 zákona o advokacii jsou právní služby na území České republiky oprávněni poskytovat pouze advokáti, evropsí advokáti a případně další oprávněné osoby dle § 2 odst. 2 zákona o advokacii. Poskytování, obstarání, zprostředkování nebo nabídnutí obstarání či zprostředkování poskytnutí právní služby jinými osobami se dle § 2 odst. 3 zákona o advokacii zakazuje.

3. Co je právní službou v kontextu nástrojů umělé inteligence a jiných platform

Za právní službu se považuje zejména, avšak nikoli výhradně, služba poskytovaná prostřednictvím AI nástroje nebo jiné platformy, která při naplnění zákonné definice splňuje podmínky alespoň jedné z níže uvedených kategorií:

a) Služba je prezentována jako právní služba

Platforma nebo nástroj je prezentována jako právní služba zejména pokud:

- je označována jako „Online advokát“, „AI právník“, „Virtuální právník“ (ve smyslu náhrady advokáta) či podobnými označeními v češtině nebo jiných jazycích;¹ nebo
- je nabízena či propagována jako poskytování právních služeb: „poskytujeme právní rady“, „řešíme právní problémy“, „profesionální právní pomoc“, „příprava soudních či správních podání“, či jiným způsobem naznačujícím, že se jedná o specializovanou právní službu (ať už prezentováno v češtině nebo jiných jazycích)²; nebo

¹V angličtině např. online lawyer, AI lawyer, virtual lawyer, online attorney, virtual law firm

²V angličtině např. legal support, drafting legal documents, ensuring compliance with law (specific piece of legislation)

- **vytváří dojem poskytování právní služby** – zejména jsou-li výstupy prezentovány jako plnohodnotné právní služby nevyžadující kontrolu advokáta; nebo

b) Služba je nabízena jako právní služba

Služba je nabízena jako právní služba zejména pokud poskytovatel prostřednictvím platformy nebo nástroje nabízí konkrétní právní úkony (generování žalob, analýzu smluv, právní rady, právní stanoviska) prezentovaná jako:

- **hotové řešení** připravené k použití bez kontroly advokáta; nebo
- **náhrada právní služby** - „Nepotřebujete drahého advokáta“, „Okamžité právní řešení“ apod.; nebo
- **profesionální právní služba** – tvrzení nebo naznačení, že výstup má kvalitu právní služby či advokátní práce.

4. Co není právní službou v kontextu nástrojů umělé inteligence a jiných platform

a) Technické nástroje a databáze určené jako podpora práce advokátů

Za právní službu se **nepovažují**:

- **právní databáze legislativy a judikatury** včetně jejich funkcí pro vyhledávání, analýzu a práci s texty
- **obecné AI nástroje** používané pro práci s texty, analýzu nebo generování obsahu, pokud obsahují výhradu, že výstupy, které by mohly věcně naplňovat znaky právní služby, musí být konzultovány s osobou oprávněnou poskytovat právní služby;
- **nástroje pro advokáty** (document management systémy, automatizační nástroje apod.)

b) Vzorové listiny a jejich automatizované vyplňování

Za právní službu se **nepovažuje** poskytování vzorových listin a jejich automatizované vyplňování na základě údajů zadaných uživatelem, pokud jsou současně splněny všechny následující podmínky:

- výstupem je obecný text, nikoli individualizovaná listina na základě konkrétního zadání;
- vzorová listina neadresuje konkrétní rizika či jiná specifika situace uživatele; a
- nástroj výslovně vyžaduje právní posouzení a kontrolu výstupu advokátem.
- je zřejmé, že jde o pokročilou automatizaci vzorů, nikoli přípravu dokumentu pro konkrétní právní službu.

Automatizované vyplnění vzorové listiny ve výše popsaném rozsahu je technologickou evolucí klasických vzorů a samo o sobě není právní službou.

c) Obecné právní informace

Za právní službu se **nepovažuje** šíření obecných právních informací (texty zákonů, judikatura) dostupných široké veřejnosti bez individualizace odpovědi na konkrétní dotaz uživatele.

C. PRAVIDLA VYUŽÍVÁNÍ UMĚLÉ INTELIGENCE ADVOKÁTŮ

1. Základní pravidla využívání umělé inteligence advokáty při poskytování právních služeb

Umělá inteligence, včetně generativní umělé inteligence, je přípustný nástroj, který může advokát při poskytování právních služeb využít, pokud při tom dodrží své povinnosti dle zákona o advokacii a dalších stavovských předpisů.

Pravidlem výkonu advokacie, které se uplatní i ve vztahu k nástrojům umělé inteligence, je zásada důvěrnosti vztahu advokáta a klienta. Při používání umělé inteligence však nelze odhlédnout ani od dalších pravidel výkonu advokacie včetně etických pravidel, která přímo či nepřímo ovlivňují použití této technologie advokáty. Taková pravidla je potřeba vnímat také v přeshraničním kontextu a v celoevropském kontextu z pohledu pravidel stanovených v Chartě základních principů evropské advokacie CCBE (a případně v Modelovém etickém kodexu CCBE).

Nelze opomenout, že právní povinnosti při použití umělé inteligence kladou na advokáty též právní předpisy, které nejsou omezeny na advokátní profesi. Takovými předpisy jsou například Akt o umělé inteligenci nebo GDPR.

Základní pravidla využívání umělé inteligence při výkonu advokacie jsou zejména:

a) Odpovědnost advokáta za použití umělé inteligence

Použití umělé inteligence nepřenáší odpovědnost za obsah a kvalitu právní služby na poskytovatele technologie. Výstup z nástroje umělé inteligence slouží toliko jako podklad k poskytované právní službě; advokát je osobou, která poskytuje právní službu a nese za ni odpovědnost.

Advokát je odpovědný za poskytování právní služby a veškeré výstupy, a to i pokud k nim využije nástroje umělé inteligence.

Aby advokáti předešli možným dopadům použití umělé inteligence ve své praxi v důsledku vlastností a rizik nástrojů umělé inteligence a specificky GenAI a tím i možnému vzniku odpovědnosti za újmu vzniklou při poskytování právní služby, jsou povinni:

- ověřit výstup umělé inteligence před jeho použitím při právním poradenství, pokud to takové použití vyžaduje;
- pochopit schopnosti a omezení technologických řešení, která používají ve své práci, včetně GenAI;
- rozumět důsledkům, rizikům, omezením a kontextům využívání GenAI systémů, které při poskytování právního poradenství používají..

b) Důvěrnost

Advokát musí volit takový způsob použití umělé inteligence, aby nedošlo k porušení povinnosti mlčenlivosti advokáta ve vztahu k informacím chráněným důvěrností ani k nakládání s klientskými daty v rozporu se zákonem či stavovskými pravidly. Advokát nesmí zadávat důvěrné informace ani osobní údaje do nástrojů umělé inteligence bez odpovídajících smluvních a technických záruk.

Informace tvořící obsah komunikace advokáta (a dalších osob), získané nebo vytvořené při výkonu advokacie, jsou důvěrné za podmínek stanovených v § 3a zákona o advokacii. Následně je advokát podle ustanovení § 21 zákona o advokacii vázán povinností mlčenlivosti o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb.

Podle ustanovení § 3a odst. 2 zákona o advokacii musí být důvěrné informace, které se nacházejí u jiné osoby než u advokáta (a dalších v zákoně uvedených osob) výslovně označeny tak, aby bylo zřejmé, že se jedná o důvěrné informace chráněné podle zákona o advokacii. Podle § 3a odst. 3 zákona o advokacii je každý, kdo získá důvěrné informace, je nesmí zneužít nebo prozradit jiné osobě bez zákonného důvodu nebo souhlasu příjemce právní služby.

Požadavek označení může být ve vztahu k poskytovateli systému umělé inteligence naplněn i rámcově, pokud právní nebo smluvní režim konkrétní služby poskytovateli jednoznačně sděluje, že všechna vstupní data advokáta se považují za důvěrné informace, které poskytovatel nesmí využít ve svůj prospěch. Individuální označování každého vstupu se v takovém případě nevyžaduje.

Při ověřování splnění důvěrnosti informací je rozhodující konkrétní smluvní a technický režim služby, nikoli její obecná dostupnost nebo samotné označení jako systému AI. Pro práci s důvěrnými informacemi advokát ověří zejména smluvní závazek důvěrnosti, vyloučení použití vstupních dat k trénování modelů nebo jinému sekundárnímu účelu, přiměřenou dobu uchovávání, úroveň zabezpečení a právní režim případného předávání dat. Omezená nebo nulová doba uchovávání je jednou z možných dodatečných záruk, nikoli samostatnou nezbytnou podmínkou.

Kromě ochrany důvěrnosti klientských dat, musí advokát zajistit i ochranu soukromí a osobních údajů.

Pokud tedy advokát hodlá použít například osobní údaje v GenAI, měl by tak učinit pouze v souladu s obecnými pravidly ochrany osobních údajů, tj. prověřit, jakým způsobem poskytovatel GenAI nakládá se vstupními údaji, zda je dále používá k trénování AI modelů, ukládá je po omezenou dobu či vůbec, kde dochází ke zpracování osobních údajů a zda se právní vztah mezi ním (jako zpracovatelem) a uživatelem (jako správcem) řídí smlouvou o zpracování osobních údajů. V každém případě však musí používání GenAI splňovat požadavky kladené právními předpisy na ochranu osobních údajů.

Advokát nesmí zadávat důvěrné informace ani osobní údaje do veřejně dostupných nástrojů umělé inteligence bez smluvních záruk důvěrnosti, nulové doby uchovávání dat a/nebo jiných adekvátních opatření ve smyslu tohoto článku.

Při používání systémů umělé inteligence by advokát měl:

- porozumět podmínkám, za kterých poskytovatel nakládá se vstupními daty, a zejména ověřit, že tato data nejsou poskytovatelem používána k trénování AI modelů nebo jinak sdílena;
- analyzovat smluvní podmínky poskytovatele umělé inteligence a upravit dostupná nastavení tak, aby se zabránilo neoprávněnému přístupu k datům a jejich sdílení;
- dodržovat standardy kybernetické bezpečnosti, příslušné právní předpisy na ochranu osobních údajů včetně zpracování osobních údajů v EU/EHP nebo jiných zemích, do kterých jsou datové transfery z EU přípustné v souladu s GDPR, není-li v souladu s těmito předpisy sjednáno jinak;
- zajistit, aby mezi ním a poskytovatelem systému umělé inteligence existovala smlouva o zpracování osobních údajů (DPA), pokud prostřednictvím systému dochází ke zpracování osobních údajů.

Částečnou míru ochrany důvěrnosti informací a zejména osobních údajů lze podle jejich povahy zajistit též (pseudo)anonymizací vstupních dat, kdy například lokální systém zajistí odstranění osobních údajů ze vstupních dat předtím, než jsou odeslána do služby poskytující zpracování velkým jazykovým modelem. Nicméně, je nezbytné si uvědomit, že anonymizace vstupních dat nemusí být dostatečná či možná ve vztahu ke všem důvěrným informacím, zejména ke skutkovým okolnostem věci.

c) Nezávislost advokáta

Advokát nesmí nahradit vlastní odborný úsudek doporučením technologie. GenAI je podpůrný prostředek, nikoli zdroj autority. Advokát proto vždy uplatňuje své vlastní nezávislé právní posouzení.

d) Přiměřená transparentnost při použití nástrojů umělé inteligence

Použití systému umělé inteligence advokátem při poskytování právních služeb samo o sobě nezakládá automatickou povinnost advokáta informovat klienta o použití umělé inteligence. Případné povinnosti transparentnosti mohou být mezi advokátem a klientem sjednány smluvně.

e) Předcházení konfliktu zájmů

Advokát posuzuje, zda zvolený nástroj a režim používání nevytváří zvýšené riziko nechtěného sdílení informací mezi případy či klienty (např. trénink na uživatelských datech, sdílení konverzační historie). Nelze-li riziko rozumně vyloučit, advokát volí jiný nástroj nebo jiný režim používání.

f) AI gramotnost

Advokátní kancelář (resp. advokát jako zaměstnavatel nebo společník) je povinna přijmout opatření zajišťující dostatečnou úroveň gramotnosti v oblasti AI ve smyslu čl. 4 Aktu o umělé inteligenci. Advokátní kanceláře mohou zvážit přijetí vnitřní politiky používání nástrojů AI (AI politika), která stanoví pravidla a principy pro využívání umělé inteligence všemi osobami podílejícími se na poskytování právních služeb – advokáty, advokátními koncipienty, dalšími zaměstnanci advokátní kanceláře i externími spolupracovníky. Přijetí politiky není povinné, je to na zvážení advokáta či advokátní kanceláře.

AI politika může upravovat zejména:

- **Schválené nástroje:** seznam nástrojů umělé inteligence schválených pro použití v advokátní kanceláři, včetně specifikace účelů, pro které mohou být použity, a případných omezení;
- **Klasifikace dat:** pravidla pro rozlišení informací, které mohou a nemohou být zadány do jednotlivých nástrojů umělé inteligence, s ohledem na jejich režim důvěrnosti;
- **Povinnosti při práci s výstupy:** povinnost ověřování výstupů umělé inteligence;
- **Pravidla pro advokátní koncipienty a další pracovníky:** specifická pravidla a omezení pro osoby, které nejsou advokáty, ale podílejí se na poskytování právních služeb; odpovědnost za dohled nad dodržováním pravidel nese příslušný advokát;
- **Zákaz nepovoleného použití:** výslovný zákaz používání neschválených nástrojů umělé inteligence pro práci s důvěrnými informacemi klientů;
- **Postupy při změnách:** postup pro hodnocení a zařazení nových nástrojů umělé inteligence do praxe kanceláře.

D. ZÁVĚR

ČAK bude v souladu s vývojem technologií a právního prostředí toto stanovisko průběžně aktualizovat a poskytovat advokátům metodickou podporu pro odpovědné využívání AI v advokátní praxi.

Vydáno dne 9. září 2026